

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Comisia juridică, numiri și imunități

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

26 aprilie 2018

CG-6 nr. 81

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

(nr. 301 din 01.07.2016, lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 301 din 01.07.2016, inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

La data de 08.12.2016, Parlamentul a decis comasarea proiectului de lege nr. 277 din 20.06.2016 cu proiectul de lege nr. 301 din 01.07.2016, avînd în vedere că ambele proiecte conțin reglementări ce vizează modificarea și completarea mai multor articole din aceleași acte legislative (Cod penal, Cod Contravențional), proiectul de bază fiind nr. 301/2016.

Proiectul de lege comasat are drept scop definirea clară, completă și nesusceptibilă de interpretări duble a sintagmei „motive de prejudecată, dispreț și ură”, precum și incriminarea tuturor faptelor ilegale săvîrșite din aceste motive. De asemenea, proiectul propune completarea Codului penal cu o nouă componentă de infracțiune ce vizează sancționarea acțiunii de propagandă a genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității.

La pregătirea proiectului de lege pentru lectura a doua, Comisia a examinat amendamentele deputaților, avizele Direcției generale juridice și a comisiilor permanente ale Parlamentului.

Membrii Comisiei s-au pronunțat asupra amendamentelor și propunerilor înaintate la proiectul de lege, decizia Comisiei fiind prezentată în sinteza amendamentelor, parte componentă a raportului.

În rezultatul celor expuse, Comisia juridică, numiri și imunități a decis, cu votul majorității membrilor, să propună Parlamentului pentru examinare și adoptare, proiectul de lege nr. 301 din 01.07.2016 în lectura a doua.

Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei

Sinteza amendamentelor
la proiectele de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 301 din 01.07.2016, nr. 277 din 20.06.2016, lectura II)

Nr.	Reglementări din proiectele de lege nr. 301, 277 prin care se propun modificări și completări	Amendamente la proiectele nr. 301, 277	Decizia Comisiei
1	2	3	4
	<p>Articolul I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republishat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009 nr. 72-74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>		
1.	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>2. Se completează cu art. 134¹⁴ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 134¹⁴. Motive de prejudecată, dispreț sau ură</p> <p>Prin motive de prejudecată, dispreț sau ură se înțeleg raționamente ale făptuitorului determinate de atitudinea ostilă a acestuia, generată din motive, fie ele reale sau percepute ca fiind reale, de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, avere, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice, apartenență sau neapartenență la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vârstă, orientare sexuală, identitate de gen, sau față de persoanele care acordă suport persoanelor ce pot fi individualizate printr-un asemenea criteriu ori se asociază cu acestea.”</p>	<p>Valeriu GHILEȚCHI, deputat în Parlament:</p> <p>La Articolul 1, pct. 2 sintagma „de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, avere, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice, apartenență sau neapartenență la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vârstă, orientare sexuală, identitate de gen” va fi înlocuită cu sintagma „de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”, care este preluată integral din Convenția europeană a drepturilor omului.</p> <p>Argument: Convenția europeană a drepturilor omului nu conține expres termenii de „orientare sexuală, identitate de gen sau caracteristici genetice”. Totodată, în nota informativă se menționează că unul din documente ce stă la baza elaborării proiectului respectiv este Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului. Este important de menționat faptul că Protocolul nr. 12 nu a fost ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova. În contextul în care se propune înăsprirea pedepselor penale, consider important ca numai documentele acceptate și</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Convenția Europeană a Drepturilor Omului stabilește expres o listă de criterii prioritare pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute în Convenția menționată, însă această listă este una <i>indicativă</i> și nu <i>limitativă</i>, or, expresia „sau orice altă situație” nu poate sugera exhaustivitatea criteriilor stabilite în Convenție.</p> <p>În consecință, întregul spectru de situații pasibile de discriminare urmează a fi apreciat în raport cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Actele juridictionale ale CtEDO sunt, pe lângă acte de constatare și sancționare a încălcării, și acte prin care CtEDO își realizează funcțiile sale de bază, inclusiv interpretarea și aplicarea corectă a prevederilor CEDO. În rezultat, orice hotărâre CEDO reprezintă un izvor jurisprudențial în ceea ce privește modul de aplicare a Convenției, interpretarea noțiunilor utilizate, calificarea situațiilor de încălcare a</p>

	<p>ratificate să servească drept temelie pentru includerea sau stabilirea principiilor de non-discriminare.</p> <p>Comisia drepturile omului și relații interetnice:</p> <p>În cadrul dezbaterii proiectului, majoritatea membrilor Comisiei au opinat că propagarea unei alte „orientări sexuale”, decât relațiile din familia tradițională, este degradantă pentru ființa umană și aduce atingere demnității omului, ceea ce contravine art. 1 alin. (3) din Constituție. În acest fel, oamenii sunt împărțiți în mod nefiresc pe categorii false, criteriul de bază fiind modul în care unele persoane ar prefera să-și manifeste sexualitatea sau felul în care simt o anumită atracție sexuală. De aceea, membrii Comisiei au obiectat împotriva sintagmei „orientare sexuală” ca criteriu a raționamentelor motivelor de prejudecată, dispreț sau ură, care se regăsește în articolele 134¹⁴, 346, 46² din proiect.</p> <p>Totodată, conform prevederilor articolului 16 din Constituție toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială. Respectiv, criteriul „orientare sexuală” nu se regăsește în articolul menționat din Legea Supremă și este contrar prevederilor constituționale.</p>	<p>drepturilor fundamentale, etc.</p> <p>Adițional, rațiunea includerii în proiectul de lege a unui criteriu bazat pe orientare sexuală a rezultat și din prevederile Planului Național de Acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2004-2008, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 415-XV din 24 octombrie 2003, care în partea II are dedicat capitolul 12 – „<i>asigurării dreptului la libertatea de a nu fi discriminat după criteriul orientării sexuale</i>”. Obiectivele specifice ale acestui capitol vizau: modificarea cadrului legislativ pentru asigurarea respectării drepturilor minorităților sexuale și promovarea toleranței față de minoritățile sexuale. Relevantă este acțiunea agreată de Parlament de a <i>introduce în legislație prevederi privind pedepsele pentru acte de tratament degradant sau de vătămare a persoanei pe motivul orientării sale homosexuale, precum și pentru actele de instigare la ură și violență împotriva persoanelor de orientare homosexuală</i> (Partea II, Capitolul 12, pct. 1 din PNADO 2004-2008).</p> <p>Referitor la Protocolului nr. 12 la Convenție, ratificarea acestui instrument juridic internațional se încadrează printre prioritățile statului nostru în contextul participării sale active în procesul de promovare și garantare a valorilor democratice.</p>
2.	<p>Anatolie ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>În conformitate cu art. 6 din Protocolul Adițional la Convenția Consiliului Europei privind</p>	

criminalitatea informatică, referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă, fiecare parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri considerate necesare pentru a incrimina ca infracțiuni, potrivit dreptului său intern, atunci când sunt comise cu intenție și fără drept, următoarele fapte:

- distribuirea sau alte forme de punere la dispoziția publicului, prin intermediul **unui sistem informatic**, a materialelor ce neagă, minimalizează în mod grosolan, aprobă ori justifică actele constitutive ale genocidului sau ale crimelor împotriva umanității, astfel cum sunt definite în dreptul internațional și recunoscute ca atare printr-o hotărâre definitivă a Tribunalului Militar Internațional înființat prin Acordul de la Londra la data de 18 aprilie 1945 sau a oricărui alt tribunal internațional înființat prin instrumente internaționale relevante și a cărei competență a fost recunoscută de către acea parte.

2. O parte poate:

a) fie să solicite că negarea sau minimalizarea grosolană, prevăzute la paragraful 1, este comisă cu intenția de a incita la ură, discriminare sau violență împotriva unei persoane ori a unui grup de persoane, pe considerente de rasă, culoare, ascendență, naționalitate sau origine etnică ori de religie, dacă este folosită ca pretext pentru oricare dintre aceste motive;

b) fie să își rezerve dreptul de a nu aplica, în totalitate sau în parte, paragraful.

Astfel, pentru a asigura transpunerea respectivului articol din Protocol în legea penală în scopul incriminării negării, minimalizării grosolane, aprobării sau justificării genocidului ori a crimelor împotriva umanității, articolul 135² va avea următorul cuprins:

	<p>Proiectul nr. 277 din 20.06.16:</p> <p>„Articolul 135². Propaganda genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității</p> <p>Propaganda, răspîndirea sau orice ale acțiuni orientate spre negarea, minimalizarea grosolană, încuviințarea ori justificarea infracțiunilor de genocid sau ale infracțiunilor împotriva umanității, săvîrșite inclusiv prin intermediul unui sistem informatic</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani aplicată persoanei fizice, persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea ei.”</p>	<p>„Articolul 135². Propaganda genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității</p> <p>(1) Propaganda genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității, adică răspîndirea informației, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic sau orice ale acțiuni publice orientate spre negarea, minimalizarea grosolană, încuviințarea ori justificarea infracțiunilor de genocid sau ale infracțiunilor împotriva umanității recunoscute printr-o hotărîre a unui tribunal internațional înființat prin instrumente internaționale și a cărei competență este recunoscută de către Republica Moldova,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani aplicată persoanei fizice, persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 1 la 5 ani sau cu lichidarea ei.</p> <p>(2) Nu se consideră propagandă a genocidului ori a infracțiunilor împotriva umanității fapta săvîrșită în cadrul activității de cercetare științifică.”</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>3.</p>	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>7. La articolul 155:</p> <p>alineatul unic devine alineatul (1);</p> <p>se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Aceeași faptă săvîrșită din motive de prejudecată, dispreț sau ură</p> <p>se pedepsește cu amendă de la 400 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 4 ani.”</p>	<p>Anatolie ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>1. La Art.I, pct. 7 ce completează art. 155 cu alin. (2), sugerăm ca după cuvintele „se pedepsește cu amendă” să se introducă cuvintele „în mărime”, așa cum este stabilit în restul articolelor din Codul penal;</p> <p>2. Considerăm suficient completarea art. 155 Cod penal (în vigoare la moment) după cuvintele „sau a sănătății” cu textul ” „săvîrșite inclusiv prin intermediul unui sistem informatic”, întrucît indiferent de motivul amenințării, fie că este bazată pe o motivație rasistă și xenofobă, sau orice</p>	<p>Se acceptă</p>

Proiectul nr. 277 din 20.06.16:

2. La articolul 155:

alineatul unic devine alineatul (1);
articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite inclusiv prin intermediul unui sistem informatic asupra uneia sau mai multor persoane pe motivul apartenenței la un grup care se identifică prin rasă, culoare, ascendență sau origine națională, etnică sau religioasă,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 300 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 5 ani.”

alte motive, se atentează la viața și sănătatea persoanei. Mai mult, varianta propusă nu conține nici semnul obligatoriu al componenței de infracțiune „dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări”, or în lipsa acestuia, fapta nu poate fi calificată ca infracțiune.

În același timp, prevederile art. 77 alin. (1) lit. d) Cod penal califică „săvârșirea infracțiunii din motive de ură socială, națională, rasială sau religioasă” drept circumstanță agravantă, care se ia în considerație la stabilirea pedepselor (art.78 Cod penal), iar această circumstanță agravantă acoperă câmpul de acțiune al normei art. 155 alin.(2) propusă de autorul proiectului.

3. Mărima pedepsei sub forma amenzii urmează a fi ajustată corespunzător coeficientului unității convenționale, modificat prin Legea nr. 207 din 28 iulie 2016. În caz contrar agravanta ar fi pasibilă de o pedeapsă mai blândă comparativ cu pedeapsa sub forma amenzii stabilită pentru infracțiunea respectivă.

Astfel se propune următoare redacție a art. 155 după cum urmează:

„La articolul 155:

alineatul unic devine alineatul (1);

la alineatul (1) după cuvintele „sau a sănătății” se completează cu cuvintele „săvârșită inclusiv prin intermediul unui sistem informatic”, se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de premedată, dispreț sau ură,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 4 ani.”

<p>4.</p> <p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>10. Articolul 162 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată, dispreț sau ură se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 240 de ore.”;</p> <p>11. Articolul 163 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată, dispreț sau ură se pedepsește cu amendă în mărime de la 200 pînă la 400 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 pînă la 3 ani.”;</p> <p>17. La articolul 173: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată, dispreț sau ură se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 4 ani.”</p>	<p>Igor VREMEA, deputat în Parlament:</p> <p>La art. 162, 163, 173, 193, mărimea pedepsei sub forma amenzii urmează a fi ajustată corespunzător coeficientului unității convenționale, modificat prin Legea nr. 207 din 28 iulie 2016. În caz contrar agravanta ar fi pasibilă de o pedeapsă mai blîndă comparativ cu pedeapsa sub forma amenzii stabilită pentru infracțiunile respective.</p> <p>Astfel se propune următoarea redacție a pct. 10,11,17,21 din proiect:</p> <p>10. Sancțiunea propusă la alin. (1¹) art. 162 va avea următorul cuprins: „se pedepsește cu amendă în mărime de la 600 la 900 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 240 de ore.”;</p> <p>11. Sancțiunea propusă la alin. (1¹) art. 163 va avea următorul cuprins: „se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 pînă la 3 ani.”;</p> <p>17. Sancțiunea propusă la alin. (2) art. 173 va avea următorul cuprins: „se pedepsește cu amendă în mărime de la 750 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 4 ani.”</p>
--	---

Se acceptă

	<p>21. Articolul 193: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Aceeași faptă săvârșită din motive de prejudecată, dispreț sau ură se pedepsește cu amendă în mărime de la 800 pînă la 1200 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.”</p>	<p>21. Sancțiunea propusă la alin. (2) art. 193 va avea următorul cuprins: „se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 pînă la 1500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.”</p>	
5.	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>14. La articolul 166¹, alineatele (2) și (4) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) săvârșite din motive de prejudecată, dispreț sau ură”.</p>	<p>Anatolie ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>Propunem excluderea completării alin.(4) al art. 166¹ cu agravanta „motive de prejudecată, dispreț sau ură” din Codul penal din considerentul că mobilul infracțiunii, ca element al laturii subiectivă a infracțiunii de tortura, reflectă elementele de determinare conștientă a conduitei ilicite de a provoca unei persoane o durere sau suferință....din orice alt motiv, bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Propunerea de modificare a art. 166¹ va avea următorul cuprins: „La articolul 166¹, alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) săvârșite din motive de prejudecată, dispreț sau ură”.</p>
6.	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>23. La articolul 206, alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) de motive de prejudecată, dispreț sau ură”.</p>	<p>Corneliu PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>La pct. 23, autorul proiectului propune completări cu calificativul „de motive de prejudecată, dispreț sau ură” a infracțiunilor contra familiei și minorilor stabilite la art.206 <i>Traficul de copii</i>, corespunzător sugerăm să se completeze cu acest calificativ și art. 165 <i>Traficul de ființe umane</i> din Codul Penal.</p> <p>Astfel, proiectul se completează cu un nou punct după cum urmează: „La articolul 165, alineatul (2) se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) din motive de prejudecată, dispreț sau ură”.</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>7.</p>	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>27. Articolul 346 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 346. Acțiunile intenționate îndreptate spre incitarea la ură, discriminare sau dezbinare</p> <p>Acțiunile intenționate, îndemnurile publice, inclusiv prin intermediul mass-mediei, scrise și electronice, îndreptate spre incitarea la ură, violență ori discriminare sau spre dezbinare nonpașnică națională, teritorială, etnică, rasială sau religioasă, spre înjosirea onoarei și demnității naționale, precum și spre limitarea, directă sau indirectă, a drepturilor ori stabilirea de avantaje, directe sau indirecte persoanelor, în funcție de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, sex, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură, apartenență la majoritatea națională la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vîrstă, orientare sexuală, identitate de gen, sau orice alt criteriu,</p> <p>se pedepsesc cu amendă în mărime de la 150 pînă la 250 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 an pînă la 5 ani.”</p> <p>Proiectul nr. 277 din 20.06.16:</p> <p>3. La articolul 346:</p> <p>în dispoziție, după cuvintele „spre înjosirea onoarei și demnității naționale” se completează cu textul „, , răspîndirea sau alte forme de punere la dispoziția publicului, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, a materialelor rasiste și</p>	<p>Corneliu PADNEVICI, deputat în Parlament:</p> <p>Pentru a asigura transpunerea cerințelor Protocolului Adițional la Convenția Consiliului Europei privind Criminalitatea informatică referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă, săvîrșite prin intermediul sistemelor informatice în legea penală, dar și în scopul încriminării îndemnurilor publice, care urmăresc incitarea la ură, violență, discriminare ori dezbinare, se propune următoarea redacție a art. 346 CP cu ajustarea sancțiunilor corespunzător coeficientului unității convenționale, modificat prin Legea nr. 207 din 28 iulie 2016:</p> <p>„Articolul 346. Acțiunile intenționate îndreptate spre incitarea la ură, discriminare sau dezbinare</p> <p>Acțiunile intenționate, îndemnurile publice, diseminarea informației sau alte forme de punere la dispoziția publicului, inclusiv prin intermediul mass-media, în formă scrisă sau prin sistem informatic, îndreptate spre incitarea la ură, violență ori discriminare sau spre dezbinare non-pașnică națională, teritorială, etnică, rasială sau religioasă, precum și spre limitarea drepturilor ori stabilirea de avantaje persoanelor, în funcție de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau de orice altă natură similară, naștere sau descendență, dizabilitate, stare de sănătate, vîrstă, orientare sexuală, identitate de gen sau orice alt criteriu similar,</p> <p>se pedepsesc cu amendă în mărime de la 500 pînă la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 an pînă la 3</p>
-----------	--	---

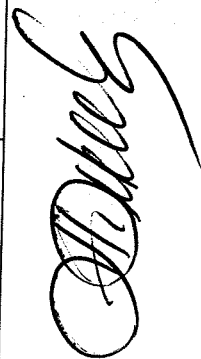
Se acceptă

	xenofobe”; în sancțiune, cifra „250” se substituie cu cifra „500”.	ani.”.	
Articolul II. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr.213-XVI din 24 octombrie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6, art.15), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează.			
8.	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>2. Se completează cu capitolul V¹ cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Capitolul V¹ ÎNȚELESUL UNOR TERMENI SAU EXPRESII ÎN PREZENTUL COD</p> <p>Articolul 46¹. Dispoziții generale</p> <p>Ori de câte ori legea contravențională folosește un termen sau o expresie dintre cele definite în prezentul capitol, înțelesul lor este conform prevederilor ce urmează.</p> <p>Articolul 46². Motive de prejudecată, dispreț sau ură</p> <p>Prin motive de prejudecată, dispreț sau ură se înțeleg raționamente ale făptuitorului determinate de atitudinea ostilă a acestuia generată din motive, fie ele reale sau percepute ca fiind reale, de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, avere, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice, apartenență sau neapartență la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vîrstă, orientare sexuală, identitate de gen, sau față de persoanele care acordă suport persoanelor ce pot fi individualizate printr-un asemenea criteriu ori se asociază cu acestea.”</p>	<p>Valeriu GHILEȚCHI, deputat în Parlament:</p> <p>La Articolul II, pct. 2 sintagma „de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, avere, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice, apartenență sau neapartență la un grup, naștere sau descendență, dizabilitate, sănătate, vîrstă, orientare sexuală, identitate de gen” va fi înlocuită cu sintagma „de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”, care este preluată integral din Convenția europeană a drepturilor omului.</p> <p>Argument: Convenția europeană a drepturilor omului nu conține expres termenii de „orientare sexuală, identitate de gen sau caracteristici genetice”. Totodată, în nota informativă se menționează că unul din documente ce stă la baza elaborării proiectului respectiv este Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului. Este important de menționat faptul că Protocolul nr.12 nu a fost ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova. În contextul în care se propune înăsprirea pedepselor penale, consider important ca numai documentele acceptate și ratificate să servească drept temei pentru includerea sau stabilirea principiilor de non-discriminare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Vezi argumente expuse la pct. 1 din sinteză</p>

9.	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>3. Articolul 69 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Faptele prevăzute de alineatul (1) sau (2) săvârșite din motive de prejudecată, dispreț sau ură,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 până la 60 de ore.”</p>	<p>Anatolie ZAGORODNÎL, deputat în Parlament:</p> <p>La articolul 69 <i>Injuria</i>, în vederea implementării Protocolului Adițional la Convenția Consiliului Europei privind Criminalitatea informatică referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă, săvârșite prin intermediul sistemelor informatice, propunem următoarea redacție a art. 69:</p> <p>„Articolul 69:</p> <p>la alineatul (1), după cuvintele „în public” se completează cu cuvintele „inclusiv prin intermediul unui sistem informatic”,</p> <p>la alineatul (2), după cuvântul „mass-media” se completează cu cuvintele „în formă scrisă sau prin intermediul unui sistem informatic”,</p> <p>se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Faptele prevăzute de alin. (1) sau (2) săvârșite din motive de prejudecată, dispreț sau ură,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 până la 60 de ore.”</p>	Se acceptă
10.	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>4. La articolul 70:</p> <p>alineatul unic devine alineatul (1);</p> <p>se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Fapta prevăzută de alineatul (1) în săvârșită din motive de prejudecată, dispreț sau ură</p> <p>se sancționează cu amendă de la 120 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 până la 60 de ore, sau cu arest contravențional de până la 15 zile, cu amendă de la 300 la 400 de unități</p>	<p>Igor VREMEA, deputat în Parlament:</p> <p>La art. 70, 75, 78, 104, 354 mărirea pedepsei sub forma amenzii urmează a fi ajustată corespunzător coeficientului unității convenționale, modificat prin Legea nr. 208 din 17 noiembrie 2016.</p> <p>1. Astfel, sancțiunea propusă la alin. (2) art. 70 va avea următorul cuprins:</p> <p>„se sancționează cu amendă de la 72 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 până la 60 de ore, sau cu arest contravențional de până la 15 zile, cu amendă de la 180 la 240 de unități convenționale aplicată</p>	Se acceptă

	convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an.”	persoanei cu funcție de răspundere cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de dreptul de a desfășura anumite activități pe un termen de la 6 luni la un an”;	
	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>5. La articolul 75, alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Fapta prevăzută de alineatul (1) săvârșită din motive de prejudată, dispreț sau ură se sancționează cu amendă de la 90 la 130 de unități convenționale.”</p>	<p>2. Sancțiunea propusă la alin. (2) art. 75 va avea următorul cuprins: „se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale.”</p>	
	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>6. Articolul 78 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Faptele prevăzute de alineatul (2) sau (3) săvârșite din motive de prejudată, dispreț sau ură se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 până la 60 de ore, sau cu arest contravențional până la 15 zile.”</p>	<p>3. Articolul 78 se va modifica cupă cum urmează: „6. Articolul 78 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) săvârșite din motive de prejudată, dispreț sau ură se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 până la 60 de ore, sau cu arest contravențional până la 15 zile.”</p>	
	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>7. La articolul 104: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Fapta prevăzută de alineatul (1) săvârșită din motive de prejudată, dispreț sau ură se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale sau cu muncă</p>	<p>4. Sancțiunea propusă la alin. (2) art. 104 va avea următorul cuprins: „se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 până la 60 de ore.”</p>	

	neremunerată în folosul comunității de la 20 până la 60 de ore.”		
	<p>Proiectul nr. 301 din 1.07.2016:</p> <p>8. La articolul 354: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Fapta prevăzută de alineatul (1) săvârșită din motive de prejudecată, dispreț sau ură se sancționează cu amendă de la 80 la 120 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 60 de ore.”</p>	<p>5. Sancțiunea propusă la alin. (2) art. 354 va avea următorul cuprins:</p> <p>„se sancționează cu amendă de la 48 la 72 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 până la 60 de ore.”</p>	Se acceptă
11.	<p>Proiectul nr. 277 din 20.06.16:</p> <p>se completează cu articolul 69¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 69¹. Insulta avînd la bază o motivație rasistă sau xenofobă</p> <p>Insultarea, în public, inclusiv prin intermediul unui sistem informatic, a unei sau a mai multe persoane pe motivul apartenenței la un grup care se identifică prin rasă, culoare, ascendență sau origine națională, etnică sau religioasă</p> <p>se sancționează cu amendă de la 50 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”</p>	<p>Anatolie ZAGORODNÎI, deputat în Parlament:</p> <p>Completarea cu art. 69¹ <i>Insulta avînd la bază o motivație rasistă sau xenofobă</i> se propune a fi exclusă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Insultarea, în public, prin intermediul unui sistem informatic, va fi sancționată în conformitate cu art. 69 alin.(1) conform amendamentelor propuse la art. 69 (pct. 9 din sinteză)</p>

Raisa APOLSCHIL,
Președintele Comisiei